

Hattfjelldal kommune
O.T. Olsens vei 3 A
8690 Hattfjelldal

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Endringsvedtak - utvidelse av skadefellingsområde i deler av Hattfjelldal kommune

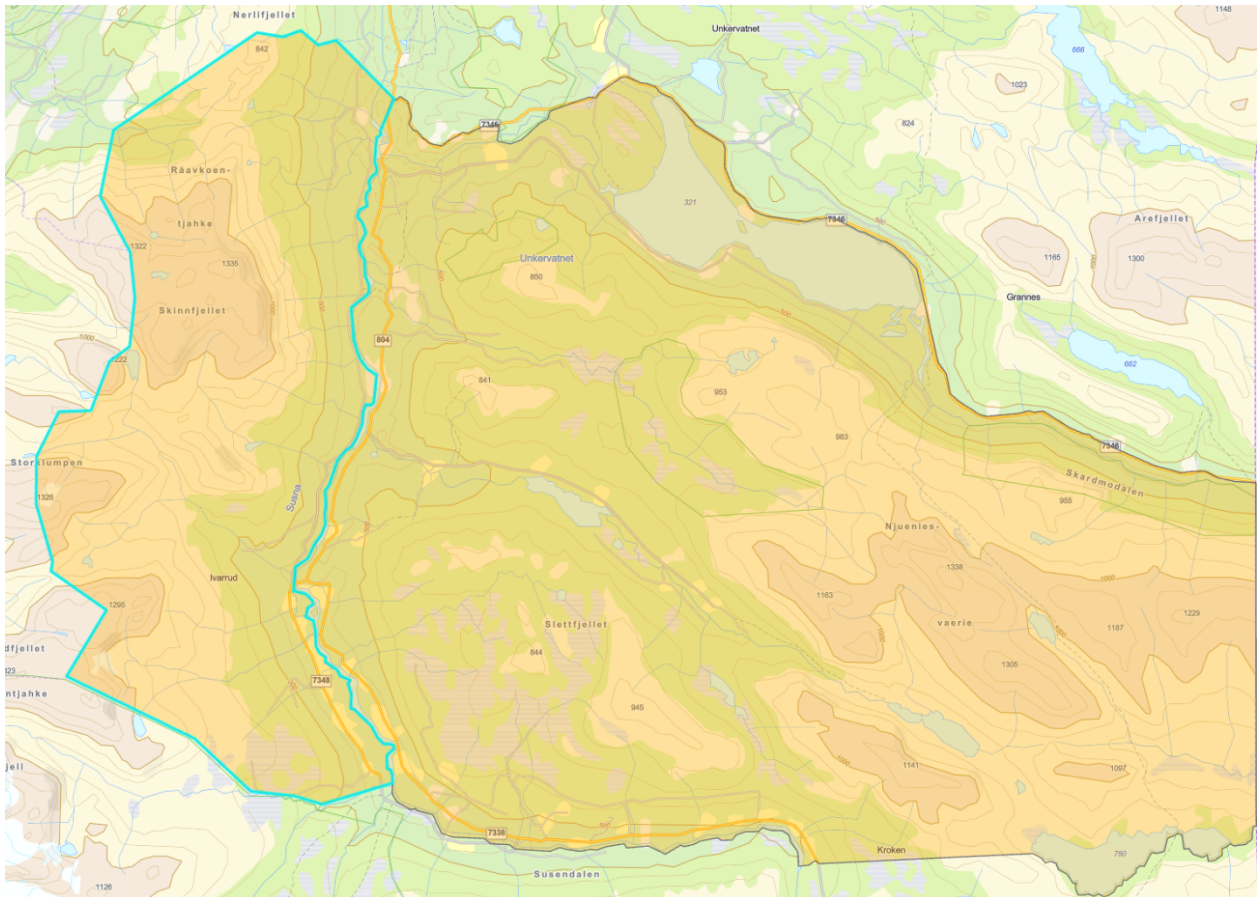
Byrkjje reinbeitedistrikt v/Tor Enok Larsen fikk den 4. mars 2024 skadefellingstillatelse på en (1) gaupe i deler av Hattfjelldal kommune. I telefonsamtale med fellingsleder av det kommunale skadefellingslaget i Hattfjelldal, søkes det om utvidelse av fellingsområdet på bakgrunn av flere tidligere sporinger av gaupe i området der det er observert at gaupa har gått ut av fellingsområde og opp i fjellskardene vest for fellingsområde.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland utvider fellingsområde for tillatelse av 4. mars 2024 gitt til Hattfjelldal kommune for skadefelling av en (1) gaupe i deler av Hattfjelldal kommune. Dette er et endringsvedtak som kun omfatter utvidelse av fellingsområdet (vilkår nr. 1) og følgende også dispensasjon fra viltloven § 21 slik at det kommunale skadefellingslaget kan bruke snøskuter for å lokalisere og avdekke spor etter gaupe i det utvida fellingsområde. Alle andre vilkår som er nedfelt i Statsforvalterens vedtak av 4. mars 2024 er fortsatt gjeldende. Utvidelsen av skadefellingsområde gjelder fra og med 8. mars kl. 14:14.

Vilkår for tillatelsen

1. Fellingsforsøket gjelder felling av én (1) gaupe innenfor tidsrommet 4. mars til og med 13. mars 2024 med følgende avgrensing:

Kart over fellingsområde. Polygonet med grått omriss viser opprinnelig fellingsområde, mens polygonet med blått omriss viser delen av fellingsområde som er utvidet.

Fellingsområdet er utvidet til å være utenfor og langs grensa til Børgefjell nasjonalpark og utenfor kommunegrensa til Grane kommune, i vest.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Miljødirektoratet

Postboks 5672 Sluppen

7485

TRONDHEIM

Kopi per e-post:

Statens naturoppsyn, Nordland

Statskog, Nordland

Duokta Reinbeitedistrikt

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Svar på søknad om forebyggende skadefelling gaupe 2024 - Sørfold - Duokta reinbeitedistrikt

Duokta reinbeitedistrikt v/Ing-Lill Pavall søkte fredag 8. mars 2024 muntlig om tillatelse til forebyggende uttak av en hanngaupe som oppholder seg i kalvingsområde til distriktet. Et avslag ble formidlet per telefon fra Statsforvalteren samme dag. I e-post av 10. mars framkommer skriftlig søknad på saken. Dette er et skriftlig vedtak på både den muntlige og skriftlige søknaden.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland avslår med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskriften § 9, søknad om skadefelling av gaupe i Sørfold kommune.

Grunnlag for avgjørelsen

Lovgrunnlag og kvote for betinget skadefellingstillatelser

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9. I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det: «*Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.*»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet: «*...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til*

- Områdets betydning som beitemark*
- Skadenes omfang og utvikling*
- Potensialet for fremtidige skader*
- Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Miljødirektoratet ga i vedtak den 15. februar 2024 statsforvalterne i rovviltregionene 5, 6, 7 og 8 myndighet til å iverksette betinget skadefelling på inntil 11 gauper i perioden 16. februar til og med

31. mai 2024. Region 7 (Nordland) fikk tildelt en kvote på tre gauper. Denne kvota er i hovedsak gitt for å begrense akutte skader på tamrein, men kan også benyttes på sau dersom det oppstår akutte gaupeskadere på sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tapsforebyggende tiltak. Det er per i dag to dyr igjen på kvota.

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til gaupebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1): «*Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur*».

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for. Vi viser i den sammenheng til Miljødirektoratets vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe for 2024.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, jf. rovviltforskrifta § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge. Vinteren 2022/2023 ble det beregnet at det var 11,5 familiegrupper i fylket og snitt siste tre år er på 9,2 familiegrupper, jf. NINA rapport 2307 Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2023. Den regionale prognosen for antall familiegrupper av gaupe før jakt i 2024 er på 12 familiegrupper (75 % CI er på 9 til 15,3).

Foreløpig data fra innværende vinters bestandsovervåking av gaupe viser sporobservasjoner av familiegrupper flere steder i fylket, også i Fauske og Sørfold kommuner. Resultatene for innværende registreringsperiode publiseres i slutten av mai/juni.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Det forekommer enkelte påkjørsler og tilfeller av sykdom, samt at det er kjent at det skjer noe ulovlig jakt på store rovdyr i Norge, men hoveddelen av avgangen skjer gjennom kvotejakt, lisensfelling og skadefelling. Årlige bestandsregistreringer, samt at store deler av avgangen er regulert gjennom statlige myndigheters kvotefastsettelse for uttak, gjør at det foreligger god oversikt over den samlede belastningen. Siste kjente avgang av gaupe i Fauske/Sørfold kommuner var i 2021, ved Kobbhammaren.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA rapport 2307, Rovbase og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser vi at kravet til kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å fatte vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8.

«Føre-var-prinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er det ikke tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

Det er innenfor distriktets grenser de fem siste årene meldt inn 16 rein som er påvist tapt til gaupe per 13. mars 2024. Ett i 2019, to i 2022, 11 i 2023 og ett i 2024. Vest for E6 i Fauske/Sørfold kommuner er fire av den gaupedrepte reinen registrert, og disse ble funnet i juni (2 stk) ved Eiterådalen og november (2 stk.) ved Kistrand og Røvik 2023. Statsforvalteren mottok søknad om erstatning for tamrein drept av fredet rovvilt fra samtlige siidaandeler i Duokta reinbeitedistrikt for reindriftsåret 2022/2023. Samlet erstatningskrav var på 295 rein og Statsforvalteren erstattet til sammen 119 rein tapt til gaupe.

Vest for E6 i Fauske/Sørfold kommuner er det de fem siste årene meldt inn tre sau som er påviste tapt til gaupe, hvorav ett lam ved Ånsvika i 2019 og to ved Djupvika i slutten av oktober 2023. Det er flere skader forårsaket av gaupe på sau øst for E6 ved Fauskeeidet (7), ved Nordfjorden (3) og ved Bonna/Kobbelveid (11) de fem siste årene. Statsforvalteren mottok i 2023 til sammen syv søknader om erstatning for sau drept av fredet rovvilt i Fauske og Sørfold kommuner, med et samlet erstatningskrav på 107 sau og lam. Statsforvalteren erstattet til sammen 31 sau og lam tapt til gaupe.

Statsforvalterens vurdering

Søknader om skadefelling behandles av Statsforvalteren innenfor den rammen som er satt av Miljødirektoratet og rovviltforskriften § 6 og § 9. I miljødirektoratets vedtak den 15. februar 2024 om *kvote for betinget skadefelling av gaupe*, er det gitt føringer for at kvoten er primært vedtatt for å begrense skade på tamrein, men at den også kan benyttes dersom det oppstår akutte gaupeskadene på sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tiltak.

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. Hele fastlandet i Fauske og Sørfold kommuner er i vedtatt forvaltningsplan for region 7 avsatt som byrdefordelingsområde for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukere i byrdefordelingsområder må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe.

Vinteren 2023/2024 er det registrert flere spor av familiegruppe av gaupe i Fauske og Sørfold kommuner, samt enkelte observasjoner av enkeltdyr og flere gauper i lag. Vintrene 2020/2021 og 2022/2023 ble det vurdert å være to familiegrupper som helt eller delvis hadde leveområder innenfor distriktets grenser. Utenom disse har det ikke vært registrert gaupefamilier i distriktet siden 2016.

Områdets betydning som beitemark

Det aktuelle området er avsatt som kalvingsområde for rein tilhørende Duokta reinbeitedistrikt. Det er også flere beitebrukere som har sau i området. Vi legger til grunn at område har stor betydning som beitemark.

Skadenes omfang og utvikling

Som beskrevet om skadesituasjonen, er det ikke påvist skader forårsaket av gaupe på hverken rein eller sau i det aktuelle området den siste tiden.

Vi kan slik situasjonen er per nå, ikke se at skadesituasjonen oppfylder vilkåret om en akutt og pågående skadesituasjon, jf. rovviltforskriften § 9 og Miljødirektoratets vedtak av 15.02.2024.

Vi er enig med søker om at det ut fra kunnskap om gaupebestanden og mengden tamrein som snart befinner seg i område, kan foreligge et potensiale for framtidige skader forårsaket av gaupe. Likevel kan vi ikke basert på dette alene vurdere situasjonen som en akutt og pågående skadesituasjon der man kan tilskrive et enkeltindivid av gaupe en høyere drapstakt utover det man kan forvente av en gaupe i et byrdefordelingsområde. Et eventuelt uttak av gaupe under disse forholdene vil heller ligne mer på bestandsregulering, enn et uttak av et konkret og skadevoldende individ.

Konklusjon

På bakgrunn av at det ikke foreligger en akutt og pågående skadesituasjon, vurderer Statsforvalteren per nå at det ikke er grunnlag for å iverksette skadefelling av gaupe i Sørfold kommune. Vi vil kunne gjøre en ny vurdering av saken dersom skadesituasjonen endrer seg.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse av adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringene som ønskes. Se også vedlagt skjema om rett til å klage på forvaltningsvedtak. Klagen skal stiles til Statsforvalteren i Nordland.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Fauske kommune
Mattilsynet, region nord
Miljødirektoratet
Røsvik og omegn nærmiljøutvalg
Sørfold kommune

Byrkije reinbeitedistrikt v/ Tor Enok Larsen
Austfiplingsdalsveien 490
8680 TROFORS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Avslag på søknad om skadefelling av gaupe - Byrkije reinbeitedistrikt - Hattfjelldal

Statsforvalteren viser til e-post og søknad av 14. mars 2024 om forlengelse av tillatelse av 4. mars 2024 på skadefelling av gaupe i deler av Hattfjelldal kommune. Det ble den 4. mars 2024 gitt tillatelse til skadefelling av gaupe i deler av Hattfjelldal kommune på bakgrunn av tap av rein til gaupe i Byrkije reinbeitedistrikt. Tillatelsen varte i perioden 4. mars til og med 13. mars 2024. Det ble ikke felt noen dyr på tillatelsen. I gjeldende fellingsperiode var det dårlige jakt- og sporforhold på grunn av været og på bakgrunn av de krevende forholdene har distriktet heller ikke hatt kapasitet til å følge opp tapsutviklingen i område. Distriktet ønsker derfor å forlenge tillatelsen, da det er ventet bedre spor- og jaktforhold den nærmeste tiden.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland avslår med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskriften § 9, søknad om skadefelling av gaupe i Hattfjelldal kommune.

Grunnlag for avgjørelsen

Lovgrunnlag og kvote for betinget skadefellingstillatelser

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9. I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det: «*Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.*»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet: «*...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til*

- Områdets betydning som beitemark*
- Skadenes omfang og utvikling*
- Potensialet for fremtidige skader*

d) *Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»*

Miljødirektoratet ga i vedtak den 15. februar 2024 statsforvaltere i rovviltregionene 5, 6, 7 og 8 myndighet til å iverksette betinget skadefelling på inntil 11 gauper i perioden 16. februar til og med 31. mai 2024. Region 7 (Nordland) fikk tildelt kvote på tre gauper. Denne kvota er i hovedsak gitt for å begrense skade på tamrein, men kan også benyttes på sau dersom det oppstår akutte gaupeskader på sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tapsforebyggende tiltak. Det er per i dag felt ett dyr på kvota for Nordland.

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til gaupebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1): «Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for. Vi viser i den sammenheng til Miljødirektoratets vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe for 2024.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, jf. rovviltforskrifta § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge. Vinteren 2022/2023 ble det beregnet at det var 11,5 familiegrupper i fylket og snitt siste tre år er på 9,2 familiegrupper, jf. NINA rapport 2307 Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2023. De regionale prognosene for antall familiegrupper av gaupe før jakt i 2024 er på 12 familiegrupper (75 % CI er på 9 til 15,3). Foreløpig data fra inneværende vinters bestandsovervåking av gaupe viser sporobservasjoner av familiegrupper flere steder i fylket, også i Hattfjelldal kommune. Resultatene for inneværende registreringsperiode publiseres i løpet av slutten av mai/juni.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Det forekommer enkelte påkjørsler og tilfeller av sykdom, samt at det er kjent at det skjer noe ulovlig jakt på store rovdyr i Norge, men hoveddelen av avgangen skjer gjennom kvotejakt, lisensfelling og skadefelling. Årlige bestandsregistreringer, samt at store deler av avgangen er regulert gjennom statlige myndigheters kvotefastsettelse for uttak, gjør at det foreligger god oversikt over den samlede belastningen. På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA rapport 2307, Rovbase og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser vi at kravet til kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å fatte vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8.

«Føre-var-prinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er det ikke tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

Det ble den 4. mars gitt skadefellingstillatelse på gaupe i perioden 4. mars til og med 13. mars 2024 i deler av Hattfjelldal kommune på bakgrunn av fem påviste gaupetap i en begrensa tidsperiode i området ved Rotfjellet. I løpet av fellingsperioden har det ikke vært avdekt flere tap forårsaket av gaupe. Det er imidlertid en rein som er påvist tapt til ukjent freda rovvilt lenger nord i distriktet, utenfor fellingsområdet. Den ble undersøkt den 7. mars. Det er også en rein med ukjent og usikker dødsårsak som ble undersøkt den 14. mars i det området der fellingstillatelsen pågikk.

Statsforvalterens vurdering

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. De aktuelle områdene er i vedtatt forvaltningsplan for region 7 avsatt som byrdefordelingsområdet for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukere i byrdefordelingsområdet må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Statsforvalteren har vektlagt dette i vurderingen av terskel for å iverksette skadefelling i området.

Vår myndighet til å iverksette skadefelling av gaupe er knyttet til akutte og pågående skadesituasjoner på tamrein og sau, og kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning, jf. rovviltforskrifta § 1, § 6 og § 9 og Miljødirektoratets brev av 15.02.2024 om kvote for betinget skadefelling av gaupe.

Områdets betydning som beitemark

Det aktuelle skadeområdet befinner seg i deler av vinterbeitet til Byrkije reinbeitedistrikt i Norge.

Skadenes omfang og utvikling

Den siste påviste skaden forårsaket av gaupe ble undersøkt av SNO den 1. mars 2024, og inngikk i beslutningsgrunnlaget for fellingstillatelsen gitt den 4. mars.

Vi forstår at vanskelig værforhold kan føre til at jakt, sporing av gaupe og funn av kadaver kan bli utfordrende. Vi er også enig i at det ut fra kunnskap om gaupebestanden og mengden tamrein som befinner seg i område, kan foreligge et potensiale for at det kan oppstå betydelige tap av rein til gaupe i framtiden. Likevel må påviste rovviltskader i området den siste tiden ligge til grunn for våre vurderinger om skadesituasjonen er akutt og pågående. Vi vurderer per nå at skadesituasjonen ikke er akutt og pågående.

Konklusjon

På bakgrunn av at det ikke foreligger nye, ferske tap av rein forårsaket av gaupe, vurderer vi at det ikke foreligger en klar akutt og pågående skadesituasjon. Vi vurderer per nå at det ikke er grunnlag for å iverksette skadefelling av gaupe i Hattfjelldal, men vi vil kunne gjøre en ny vurdering av saken dersom situasjonen endrer seg.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringene som ønskes. Se også vedlagt skjema om rett til å klage på forvaltningsvedtak. Klagen skal stiles til Statsforvalteren i Nordland.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Hattfjelldal kommune
Mattilsynet, region nord
Miljødirektoratet

Byrkije reinbeitedistrikt v/ Tor Enok Larsen
Austfiplingsdalsveien 490
8680 TROFORS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Tilsagn om akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2024 - Byrkije reinbeitedistrikt

Statsforvalteren viser til søknad om akutte tapsforebyggende midler mot rovviltskader fra Byrkije reinbeitedistrikt v/Tor Enok Larsen den 15. mars 2024. Videre vises det til akuttmidler til intensiv gjeting gitt den 20. februar 2024, tillatelse til skadefelling av gaupe i samme område av 4. mars for perioden 4. mars til og med 13. mars 2024, og avslag på søknad om forlengelse av skadefellingstillatelsen av 4. mars, den 15. mars 2024.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på 15 000,- til Byrkije reinbeitedistrikt. Midlene skal gå til å dekke innleid mannskap og direkte utgifter knyttet til intensiv gjeting av rein i perioden 15. mars til og med 25. mars 2024.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland.

På bakgrunn av funn av rovvilt drept rein ble det søkt om og gitt tilsagn til intensiv gjeting av rein i områdene ved Rotfjellet i perioden 20. februar til og med 1. mars. På bakgrunn av funn av flere gaupedrepte rein i denne perioden ble det iverksatt fellingsforsøk på gaupe i perioden 4. mars til og med 13. mars. Vanskelige værhold gjorde det utfordrende med fellingsforsøk og sporing av gaupe, samt å få oversikt over reinen i skadeområde. Fellingsforsøket lyktes ikke. Distriktet søkte om forlengelse av skadefellingstillatelsen den 14. mars, men på bakgrunn av det ikke har vært påvist ferske tap forårsaket av gaupe i fellingsperioden, ble søknaden avslått. Værforholdene er fortsatt utfordrende, men det kan bli bedre forhold den nærmeste tiden. Distriktet ønsker midler for å intensivere tilsynet for å eventuelt avdekke og forebygge tap, og for å få bedre oversikt over situasjonen i beiteområde.

Rovviltnemnda i Nordland setter årlig av midler til tapsforebyggende tiltak i akutte tapssituasjoner. I kommentarene til forskriften § 5 Tiltak med direkte tapsreducerende effekt står det blant annet: «For

at tilskudd skal kunne gis må det omsøkte tiltaket ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten, kan variere mellom beiteområder, dyreslag, tid på året samt hvilke rovviltarter som er til stede i beiteområde. Statsforvalteren må derfor ved vurdering av tiltaket ta hensyn til hva som i det enkelte området gir en direkte tapsreduserende effekt.

På bakgrunn av situasjonen beskrevet over, vurderer Statsforvalteren at det er grunnlag for å innvilge søknaden.

Vilkår

- FKT-midlene skal brukes til tilsyn utover det reieier må forvente å gjøre selv som dyreeier og næringsutøver. Tilskuddet skal derfor brukes til å dekke direkte kostnader knyttet til evt. merarbeid som reieier selv gjør, eller til å leie inn ekstra gjeter/mannskap.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Statsforvalteren dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Det skal etterregistreres søknad i det elektroniske søknadssenteret og det skal leveres en sluttrapport i det elektroniske søknadssenteret **innen 1. mai 2024**. Rapporten skal inneholde tilsynslogg, dokumenterte direkteutgifter og utgifter ved bruk av gjeter (dokumenteres med faktura (forutsatt at gjeter har eget org.nr. og fakturer for arbeid) eller ved lønnsutbetaling).
- Manglende rapportering kan føre til avslag på framtidige FKT-søknader.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdsloven og reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket må være innenfor gjeldende regelverk.
- Tiltaket skal være i tråd med gjeldende bruksregler for distriktet.

Utbetaling

Tilskudd vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA. Tilskuddet skal utbetales til distriktets konto knyttet til distriktets organisasjonsnummer.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskudd ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetens side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Statsforvalteren understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilaget skal oppbevares i 10 år eller i hht. regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltakene kan bli iverksatt av Statsforvalteren eller riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningene.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuelle klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 FKT Tilsynslogg intensiv gjeting av rein

Kopi per e-post:

Hattfjelldal kommune
Mattilsynet, region nord
Statens naturoppsyn, Nordland

Saltdal kommune
Kirkegt. 23
8250 Rognan

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Vedtak - Tillatelse til skadefelling av gaupe i deler av Saltdal, Bodø og Beiarn kommuner

Statsforvalteren viser til telefonsamtaler med Saltfjellet reinbeitedistrikt om skadefelling av gaupe i forbindelse med tap av rein til gaupe ved Skjevlvfall og Ramsgjeltiden den siste tiden. Vi viser også til telefonsamtale med Saltdal kommune der de tar på seg ansvaret for gjennomføringen av fellingsforsøket.

Vedtak

- 1. Statsforvalteren i Nordland gir med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9, tillatelse til skadefelling av én (1) gaupe i kommunene Saltdal, Bodø og Beiarn innenfor nærmere angitte vilkår.**
 - 2. For å effektivisere fellingsforsøket, dispenserer Statsforvalteren fra viltloven § 21 slik at fellingslaget kan bruke snøskuter for å lokalisere og avdekke spor etter gaupe. Dispensasjonen gjelder innenfor fastsatt fellingsområde og fellingsperiode, og gjelder for inntil tre (3) snøskutere inkludert evt. snøskutere som brukes av reindriftsutøvere som er med på fellingslaget og som deltar i fellingsforsøket.**
-

Vilkår

- Fellingsforsøket gjelder felling av én (1) gaupe i tidsrommet 20. mars til og med 27. mars 2024.
- Fellingsområde er avgrenset til følgende deler av kommunene:
 - Grense øst: E6
 - Grense vest: Beiardalen
 - Grense nord: fylkesvei 812 og 813
 - Grense sør: nord for Tollådalen - Nordre Bjøllåvatnet – Kjördalføret

3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ og til områder hvor det nylig er påvist skader.
4. Rapportering:
 - a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn på e-post til rovvilt.nordland@statsforvalteren.no eller på telefon (ikke SMS) til vakttelefon 47829091. Meldingen skal inneholde kort oppsummering av aktivitet fra fellingslaget, informasjon om evt. observasjoner av gaupe og evt. funn av nye kadaver. Dersom fellingsforsøket innstilles over flere dager, er det ikke nødvendig med statusrapport før forsøk evt. starter opp igjen.
 - b. Elektronisk rapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringsskjema følger i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegere rapporteringsansvaret til annen person på fellingslaget.
 - c. Kommunen skal snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen 02.05.2024 sende inn krav om refusjon av utgifter til Statsforvalteren i Nordland. Dette gjøres i Miljødirektoratets elektroniske søknadssentere ved bruk av skjema «Refusjon av skadefellingsutgifter for kommuner».
5. Saltdal kommune ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Kun personer som er oppnevnt til det kommunale skadefellingslag kan delta i skadefellingsforsøket. Det forutsettes at dette brevet sendes til alle som deltar i skadefellingslaget, samt at alle medlemmene på skadefellingslaget kjenner til de generelle gjeldende bestemmelsene i rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
6. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Det skal kun benyttes våpen og ammunisjon som tilfredsstillende kravene til jakt på gaupe, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøvelse av jakt og fangst. Deltakere i skadefellingslaget skal ved bruk av rifle ha avlagt skyteprøve for storviltjakt, og være registrert som lisensjegere. Det skal tas hensyn til lysforholdene før det blir utløst skudd, i likhet med utøvelse av annen jakt.
7. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
8. Felling eller forsøk på felling av gaupe skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på vakttelefon 47829091. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materialet, og skytter skal kunne fremvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
9. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes som skadeskutt, plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal

skytter uten opphold underrette Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og/eller avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøk på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskrifta § 17.

10. Rowilt felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på Rovdatas nettside (www.rovdata.no) under instruks.

11. Statsforvalteren i Nordland kan til enhver tid endre eller trekke tilbake fellingstillatelsen

Grunnlag for avgjørelsen

Lovgrunnlaget og kvote for betingede fellingstillatelser

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9. I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det: «*Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.*»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet: «*Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til*

- a) *Områdets betydning som beitemark*
- b) *Skadenes omfang og utvikling*
- c) *Potensialet for fremtidige skader*
- d) *Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*»

Miljødirektoratet ga i vedtak den 15. februar 2024 kvote for betinget skadefelling av gaupe i rovviltregion 5, 6, 7 og 8 i 2024 på totalt 11 gauper, hvorav Nordland sin kvote er på tre (3) dyr. Kvota gjelder for perioden 16. februar til og med 31. mai, og det er igjen to dyr på denne kvota. Kvota er i hovedsak gitt for å begrense skade på tamrein.

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til gaupebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1): «*Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.*».

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivarettatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis

naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for. Vi viser i den sammenheng til Miljødirektoratets vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe for 2024.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, jf. rovviltforskrifta § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge. Vinteren 2022/2023 ble det beregnet at det var 11,5 familiegrupper i fylket og snitt siste tre år er på 9,2 familiegrupper, jf. NINA rapport 2307 Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2023. De regionale prognosene for antall familiegrupper av gaupe før jakt i 2024 er på 12 familiegrupper (75 % CI er på 9 til 15,3). Foreløpig data fra innværende vinters bestandsovervåking av gaupe viser sporobservasjoner av familiegrupper flere steder i fylket, blant annet Saltdal. Resultater fra vinterens registreringer av gaupefamilier blir publisert i mai/juni.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Det forekommer enkelte påkjørsler og tilfeller av sykdom, samt at det er kjent at det skjer noe ulovlig jakt på store rovdyr i Norge, men hoveddelen av avgangen skjer gjennom kvotejakt, lisensfelling og skadefelling. Årlige bestandsregistreringer, samt at store deler av avgangen er regulert gjennom statlige myndigheters kvotefastsettelse for uttak, gjør at det foreligger god oversikt over den samlede belastningen.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA rapport 2155, Rovbase og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser vi at kravet til kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å fatte vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8. Vi anser kravet i naturmangfoldloven § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i § 5 fravikes. Vi anser at vilkåret i naturmangfoldloven § 18 andre ledd om at uttaket ikke truer bestandens overlevelse, er oppfylt.

«Føre-var-prinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er det ikke tilfelle i denne saken.

Statsforvalterens vurdering

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. De aktuelle områdene er i vedtatt forvaltningsplan for region 7 avsatt som byrdefordelingsområdet for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukere i byrdefordelingsområdet må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Statsforvalteren har vektlagt dette i vurderingen av terskel for å iverksette skadefelling i området.

Områdets betydning som beitemark

Det aktuelle området befinner seg i deler av vårbeite til Saltfjellet reinbeitedistrikt. Deler av reinen i distriktet har trukket mot området allerede, samt at vi legger til grunn at det kommer flere rein til området innenfor en relativt kort tidsperiode da reinen trekker gjennom området på vei til

kalvingsområdene. Det er erklært beitekrise i distriktet. Det forventes at reinen som befinner seg i området med beitekrise trekker ned i skogsområdene, hvor det er vanskelig å holde oversikt.

Skadenes omfang og utvikling

I perioden mellom 13. – 19. mars 2024 er det funnet fire rein påvist tapt til gaupe i området Skjevlvfall og Ramsgjeltinden. De tre siste skadene er å anse som nokså ferske, noe som tyder på at skadevolder befinner seg i område. På bakgrunn av funn av påviste skader forårsaket av gaupe i området, vurderer Statsforvalteren skadesituasjonen som akutt og pågående.

Potensialet for framtidige skader og muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Det er erklært beitekrise i distriktet og det er derfor utfordrende beiteforhold i fjellet. Det blir gjennomført tilleggsføring lenger sør i distriktet. Imidlertid går det en del rein i skadeområdet som har trukket dit naturlig. Det forventes at reinen trekker ned i skogsområdene ved skadeområdet og det forventes også at det vil komme flere rein til området i forbindelse med flytting til vårbeite. På bakgrunn av beitekrise har det blitt gjort mye intensivering av tilsynet i området, uten at dette har hindret videre tap til gaupe.

Med antall rein i området, gaupeskadenes utvikling og utfordrende beiteforhold, vurderer vi at det ikke finnes andre hensiktsmessig eller praktisk gjennomførbare skadeforebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade. Vi anser at det er betydelig potensiale for framtidige skader forårsaket av gaupe i det aktuelle området.

Oppsummering

Omfanget av påviste tap innenfor det aktuelle området tyder på at situasjonen er vedvarende og nye skader forårsaket av gaupe kan forventes å oppstå den nærmeste tiden. Statsforvalteren vurderer at det er riktig å gi tillatelse til skadefelling. Fellingsforsøket skal styres mot områder med ferske tap av rein forårsaket av gaupe.

Konklusjon

Statsforvalteren vurderer at det er grunnlag for å innvilge søknad om skadefelling av én (1) gaupe innenfor nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Vi vektlegger at fellingsforsøket skal rettes mot områder med ferske gaupeskader. Saltdal kommune får ansvar for gjennomføringen av fellingsforsøket.

Videre påpeker vi at det forventet stor menneskelig aktivitet i fellingsperioden i forbindelse med påskeutfarten og at fellingsforsøket pågår i et populært friluftslivsområde. Vi ber om at dette hensyntas ved iverksettelse av fellingsforsøk.

Motorferdsel og verneområder

Statsforvalteren kan ved vedtak om skadefelling av rovvilt i medhold av rovviltforskriften § 9, sette til side de regler som ellers gjelder i viltloven om felling/jakt- og fangstmetoder.

Viltloven § 21 forbyr bruk av motorkjøretøy til blant annet lokalisering av vilt. Effektiv sporing i fellingsområdet er viktig for å øke sjansene for å lykkes med fellingsforsøket, og for å øke sjansene for å felle det skadegjørende individet. For å effektivisere fellingsforsøket, dispenserer Statsforvalteren fra viltlovens § 21 og tillater bruk av snøskuter for å lokalisere og avdekke spor etter gaupe. Dispensasjonen gjelder innenfor fastsatt fellingsområde og fastsatt fellingsperiode. Ut fra en vurdering av terrengforhold, fellingsområdets utstrekning og tid på året, settes et øvre tak på tre (3)

snøskutere inkludert evt. snøskutere som brukes av reindriftsutøvere som er med på fellingslaget og som deltar i fellingsforsøket.

Forfølgelse og avledning av viltets oppmerksomhet med snøskuter er ikke tillatt, og det er heller ikke lov å felle vilt fra snøskuter. Snøskuter skal kun benyttes for utplassering av fellingspersonell og for eventuelt å ringe inn et område hvor gaupa har tilhold. Våpen skal være forsvarlig nedpakket under kjøring, jf. § 22-8 i våpenforskriften.

Dersom det skal brukes motorkjøretøy i utmark, er det også nødvendig med kommunens tillatelse etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (motorferdselforskriften). Slik tillatelse kan kommunen gi i medhold av motorferdselforskriften § 6.

Vi gjør oppmerksom på at den enkelte grunneier har anledning til å nekte kjøring selv om det er innhentet dispensasjon fra kommunen og selv om Statsforvalteren har åpnet for bruk av snøskuter for å lokalisere og avdekke spor.

Vi gjør også oppmerksom på at det krever særskilt tillatelse fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre for bruk av motorkjøretøy innenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde. Søker må ta kontakt med aktuell vernemyndighet for å eventuelt få tillatelse til dette.

Økonomiske rammer for fellingstillatelsen

Deltakere på kommunalt skadefellingslag vil motta godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rowiltforskriften § 9a. Budsjettrammen skal sikre at deltakerne kan få godtgjøring i den perioden det er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan føre til felling av riktig individ. Fellingsleder har fortsatt ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

Det fastsettes ramme for utbetaling av godtgjøring på **inntil kr 60 000,-**. Maksimal døgnstønad per jeger er kr 1910,-. For personell som deltar få timer i løpet av et døgn, benyttes timesats 1910 / 7,5 timer = 254,-. I tillegg til døgnstønad/timesats, skal det beregnes feriepengene og arbeidsgiveravgift som også dekkes innenfor den fastsatte rammen.

Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt eller beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen.

Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rowiltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger/>.

Videre fastsettes det en ramme på **inntil kr 30 000,-** til dekking av direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, snøscooter, båt, nødvendig overnatting etc.

De økonomiske rammene er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

Kommunen er regnskapsførende enhet de dagene fellingsforsøket er iverksatt under deres ansvar og fører regnskap basert på rapporter/timelister fra fellingsleder. Statsforvalteren yter etter mottatt krav fra kommunen tilskudd til dekning av utbetalt godtgjøring og dekning av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringer som ønskes. Se også vedlagte skjema om rett til å klage på forvaltningsvedtak. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Bodø kommune
Beiarn kommune
Statens naturoppsyn
Mattilsynet, region nord
Miljødirektoratet

Saltdal kommune
Kirkegt. 23
8250 Rognan

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Endringsvedtak - utvidelse av skadefellingsområde i deler av Saltdal, Bodø, Beiarn kommuner

Saltfjellet reinbeitedistrikt v/Per Ole Oskal fikk den 20. mars 2024 skadefellingstillatelse på én gaupe i deler av Saltdal, Bodø og Beiarn kommuner. Saltdal kommune har ansvar for gjennomføringen av fellingsforsøket. Etter samtaler med kommunen og skadefellingspersonell, søkes det om en økning på tre (3) snøskutere for å effektivisere fellingen og utvidelse av fellingsområde, da gaupa har blitt sporet ut av fellingsområdet og opp i fjellskardet rett sør for fellingsområdet.

Vedtak

- Statsforvalteren i Nordland utvider fellingsområdet for tillatelsen av 20. mars 2024, gitt til Saltfjellet reinbeitedistrikt og Saltdal kommune for skadefelling av én (1) gaupe i deler av Saltdal, Bodø og Beiarn kommuner (vilkår nr. 2 i opprinnelig vedtak).**
- Statsforvalteren i Nordland utvider dispensasjonen for bruk av snøskuter for å lokalisere og avdekke spor etter gaupe. Dispensasjonen gjelder for fastsatt fellingsområde og fellingsperiode, og gjelder for inntil seks (6) snøskutere, inkludert snøskutere som brukes av reindriftsutøvere som er med på fellingslaget.**

Alle andre vilkår som er nedfelt i Statsforvalterens vedtak av 20. mars er fortsatt gjeldende.

Vilkår for tillatelsen

Fellingsområdet er avgrenset til følgende deler av kommunene:

- Grense øst: E6
- Grense vest: Beiardalen
- Grense nord: fylkesvei 812 og 813
- Grense sør: se vedlagt kart for utvidelse.

Kart over fellingsområde.

Motorferdsel og verneområder

Vi gjør også oppmerksom på at det krever særskilt tillatelse fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre for bruk av motorkjøretøy innenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde. Søker må ta kontakt med aktuell vernemyndighet for å eventuelt få tillatelse til dette.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Beiarn kommune	Kommunehuset, Nedre Beiarveien 906	8110	Moldjord
Bodø kommune	Postboks 319	8001	Bodø

Kopi per e-post:

Statens naturoppsyn, Nordland

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Svar på søknad om skadefelling av gaupe i Sørfold og Fauske kommuner

Den 11. mars 2024 sendte Fauske og Sørfold sau og geit v/Snorre Forsbakk søknad om skadefelling av gaupe i Fauske og Sørfold kommuner på vegne av Fauske og Sørfold saueholdsforening og Østsiden sausankelag til Miljødirektoratet. Direktoratet videresendte søknaden til Statsforvalteren som rette myndighet den 18. mars. Bakgrunnen for søknaden er at de ser en økning i gaupebestanden, at de over år har hatt en god del tap til fredet rowilt og at det er gjort nylige observasjoner av flere gauper samtidig i et viktig beiteområde i Røsvika i Sørfold kommune.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland avslår med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskriften § 9, søknaden om skadefelling av gaupe i Fauske og Sørfold kommuner.

Grunnlag for avgjørelsen

Lovgrunnlag og kvote for betinget skadefellingstillatelser

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9. I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det: «*Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.*»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet: «*...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til*

- Områdets betydning som beitemark*
- Skadenes omfang og utvikling*
- Potensialet for fremtidige skader*
- Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Miljødirektoratet ga i vedtak den 15. februar 2024 statsforvalterne i rovviltregionene 5, 6, 7 og 8 myndighet til å iverksette betinget skadefelling på inntil 11 gauper i perioden 16. februar til og med 31. mai 2024. Region 7 (Nordland) fikk tildelt en kvote på tre gauper. Denne kvota er i hovedsak gitt for å begrense akutte skader på tamrein, men kan også benyttes dersom det oppstår akutte gaupeskader på sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tapsforebyggende tiltak. Det er per i dag to dyr igjen på kvota.

Kunnskapsgrunnlaget og hensynet til gaupebestanden

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1): «*Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur*».

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Statsforvalteren legger til grunn at vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for. Vi viser i den sammenheng til Miljødirektoratets vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe for 2024.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, jf. rovviltforskrifta § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge. Vinteren 2022/2023 ble det beregnet at det var 11,5 familiegrupper i fylket og snitt siste tre år er på 9,2 familiegrupper, jf. NINA rapport 2307 Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2023. Den regionale prognosen for antall familiegrupper av gaupe før jakt i 2024 er på 12 familiegrupper (75 % CI er på 9 til 15,3). Foreløpig data fra innværende vinters bestandsovervåking av gaupe viser sporobservasjoner av familiegrupper flere steder i fylket, også i Fauske og Sørfold kommuner. Resultatene for innværende registreringsperiode publiseres i slutten av mai/juni.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Det forekommer enkelte påkjørsler og tilfeller av sykdom, samt at det er kjent at det skjer noe ulovlig jakt på store rovdyr i Norge, men hoveddelen av avgangen skjer gjennom kvotejakt, lisensfelling og skadefelling. Årlige bestandsregistreringer, samt at store deler av avgangen er regulert gjennom statlige myndigheters kvotefastsettelse for uttak, gjør at det foreligger god oversikt over den samlede belastningen. Siste kjente avgang av gaupe i Fauske/Sørfold kommuner var i 2021, ved Kobbhammaren.

På bakgrunn av kunnskap fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, NINA rapport 2307, Rovbase og forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, anser vi at kravet til kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å fatte vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8.

«Føre-var-prinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter vårt syn er det ikke tilfelle i denne saken.

Skadesituasjonen

Vest for E6 i Fauske/Sørfold kommuner er det de fem siste årene meldt inn tre sau som er påviste tapt til gaupe, hvorav ett lam ved Ånsvika i 2019 og to ved Djupvika i slutten av oktober 2023. Det er flere skader forårsaket av gaupe på sau øst for E6 ved Fauskeidet (7 stk), ved Nordfjorden (3 stk) og ved Bonna/Kobbelveid (11 stk) de fem siste årene. Statsforvalteren mottok i 2023 til sammen syv søknader om erstatning for sau drept av fredet rovvilt i Fauske og Sørfold kommuner, med et samlet erstatningskrav på 107 sau og lam. Statsforvalteren erstattet til sammen 31 sau og lam tapt til gaupe i 2023.

Det er innenfor Duokta reinbeitedistrikt de fem siste årene meldt inn 16 rein som er påvist tapt til gaupe per 21. mars 2024. Ett i 2019, to i 2022, 11 i 2023 og ett i 2024. Vest for E6 i Fauske/Sørfold kommuner er fire av den gaupedrepte reinen i 2023 registrert, og disse ble funnet i juni (2 stk) ved Eiterådalen og november (2 stk.) ved Kistrand og Røvik. Statsforvalteren mottok søknad om erstatning for tamrein drept av fredet rovvilt fra samtlige siidaandeler i Duokta reinbeitedistrikt for reindriftsåret 2022/2023. Samlet erstatningskrav var på 295 rein og Statsforvalteren erstattet til sammen 119 rein tapt til gaupe.

Statsforvalterens vurdering

Søknader om skadefelling behandles av Statsforvalteren innenfor den rammen som er satt av Miljødirektoratet og rovviltforskriften § 6 og § 9. I miljødirektoratets vedtak den 15. februar 2024 om kvote for betinget skadefelling av gaupe, er det gitt føringer for at kvoten primært er for å begrense skade på tamrein, men at den også kan benyttes dersom det oppstår akutte gaupeskader på sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tiltak.

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. Hele fastlandet i Fauske og Sørfold kommuner er i vedtatt forvaltningsplan for region 7 avsatt som byrdefordelingsområde for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukere i byrdefordelingsområder må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst at gaupe.

Vinteren 2023/2024 er det registrert flere spor av familiegruppe av gaupe i Fauske og Sørfold kommuner, samt enkelte observasjoner av enkeltdyr og flere gauper i lag. Vintrene 2020/2021 og 2022/2023 ble det vurdert å være to familiegrupper som helt eller delvis hadde leveområder innenfor Fauske og Sørfold kommuner. Utenom disse har det ikke vært registrert gaupefamilier i Fauske og Sørfold kommuner siden 2016.

Områdets betydning som beitemark

Vi legger til grunn at det er flere områder i Fauske og Sørfold kommuner som har stor betydning som beitemark ved at de er viktige beiteområder for både sau og rein.

Skadenes omfang og utvikling

Som beskrevet om skadesituasjonen, er det ikke påvist skader forårsaket av gaupe på hverken rein eller sau i det aktuelle området den siste tiden. Slik situasjonen er per nå, har vi ikke en akutt og pågående skadesituasjon, jf. rovviltforskriften § 9 og Miljødirektoratets vedtak av 15.02.2024.

Vi er enig med søker om at det ut fra kunnskap om gaupebestanden og mengden beitedyr som snart befinner seg i område, kan foreligge et potensiale for framtidige skader forårsaket av gaupe. Likevel kan vi ikke basert på dette vurdere situasjonen som en akutt og pågående skadesituasjon. Et eventuelt uttak av gaupe under disse forholdene vil heller ligne mer på bestandsregulering, enn en skadefelling rettet mot uttak av et konkret og skadevoldende individ.

Konklusjon

På bakgrunn av at det ikke foreligger en akutt og pågående skadesituasjon, vurderer Statsforvalteren per nå at det ikke er grunnlag for å iverksette skadefelling av gaupe i Sørfold og Fauske kommuner. Vi vil kunne gjøre en ny vurdering av saken dersom skadesituasjonen endrer seg.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.nto) og ved utsendelse av adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringene som ønskes. Se også vedlagt skjema om rett til å klage på forvaltningsvedtak. Klagen skal stiles til Statsforvalteren i Nordland.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Sørfold kommune	Strandveien 2	8226	Straumen
Fauske kommune	Postboks 93	8201	Fauske
Miljødirektoratet			

Mottakerliste:

FAUSKE OG SØRFOLD SAUEHOLDSFORENING	Tverråveien 32	8218	FAUSKE
ØSTSIDEN SAUSANKERLAG	v/Johan Rødås Rødås	8219	FAUSKE
FAUSKE OG SØRFOLD SAU OG GEIT	c/o Bjørnar Sveli Tverråveien 32	8218	FAUSKE